

Personu vietniekvārdu *Tu/tu un Jūs/jūs* lietošana

Aplūko shēmu!

Padomā, kā tu atbildēsi uz šiem jautājumiem:

- Ko tu mācīsies?
- Ko tu par to jau zini?
- Ko tu vēl gribētu uzzināt?

TU vai JŪS?
tu vai Tu?
jūs vai Jūs?

TU	JŪS
Latviešu valodā mutvārdos	
Personu vietniekvārdu <i>tu</i> mēs lietojam, kad runājam ar labi pazīstamiem cilvēkiem: - ģimenes locekļiem; - draugiem; - klasesbiedriem u. c. Mēs lietojam <i>tu</i>, kad runājam ar mazāk pazīstamiem sava vecuma cilvēkiem. Tie var būt citi jaunieši: - skolā; - augstskolā; - interesešu grupās u. tml. Personu vietniekvārdu <i>tu</i> mēs lietojam oficiālā jeb formālā un brīvā jeb neformālā saziņā, ja cilvēki par to ir iepriekš vienojušies.	Personu vietniekvārdu <i>jūs</i> mēs lietojam oficiālās sarunās jeb formālā saziņā sabiedriskās vietās un iestādēs: - bankā; - pastā; - veikalā; - muzejā u. c. <i>Jūs</i> mēs lietojam arī sarunās ar amatpersonām un darbiniekiem. Personu vietniekvārdu <i>jūs</i> mēs lietojam formālā un neformālā saziņā ar svešiem vai maz pazīstamiem cilvēkiem. Personu vietniekvārdu <i>jūs</i> mēs lietojam formālā un neformālā saziņā ar vecākiem cilvēkiem. Sarunās ar vecākiem cilvēkiem mēs lietojam <i>Jūs</i>, ja neesam sarunājuši, ka lietosim vietniekvārdu <i>tu</i>.

Tu, Jūs	tu, jūs
Latviešu valodā rakstveidā	
<i>Tu</i> un <i>Jūs</i> ar lielo sākumburtu mēs rakstām vēstulēs un e-pasta vēstulēs. Lielo sākumburtu mēs lietojam arī citās vārdformās: • <i>Tevi, Tev, Jums;</i> • arī piederības izteikšanai <i>Tavs / Tava, Tavi / Tavas, Jūsu</i> u. c.). Lielo sākumburtu mēs lietojam arī: • ielūgumos; • apsveikumos; • iesniegumos. Lielo sākumburtu mēs rakstām arī: • zīmītēs; • īsziņās u. c. veida privātās saziņas tekstā, ja mēs uzrunājam noteiktu cilvēku. Lielo sākumburtu mēs rakstām arī komentāros, uzrunājot autoru vai atbildot uz kāda cita autora komentāru.	Mazo sākumburtu mēs rakstām, ja nevienu neuzrunājam personiski. Mazo sākumburtu mēs rakstām, ja uzrunu mēs domājam daudzskaitlī. Tas nozīmē, ka mēs gribam uzrunāt vairākus cilvēkus kopā. Mazo sākumburtu vārdos <i>tu, jūs</i> mēs lietojam visos citos gadījumos: • virsrakstos; • intervijās; • norādēs un instrukcijās; • ieteikumos; • reklāmas tekstos utt.